

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ ..... ฉบับที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

**ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน  
ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร**

วัฒนากรณ์ เพื่อแก้ว\*

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการสอน และด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แบบสอบถามมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.964 และการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.957 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้การหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูจำแนกตามเพศ วิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าที (Independent sample t-test) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูจำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงานวิเคราะห์ใช้การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis Of Variance) ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ เซฟเฟ้(Scheffe ) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

1. ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 186 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป 2) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา

สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3) ผลการเปรียบเทียบเพศกับความพึงพอใจของครูที่มี ต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ผลการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหาร ในระดับมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 10-15

จากผลการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาการภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของบุคลากรของสถานศึกษา มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้มีความรู้ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สนับสนุนให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

### คำสำคัญ

ผู้บริหาร, ภาวะผู้นำทางวิชาการ

## ความนำ

การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครนั้น ทางกรุงเทพมหานครได้มอบหมายงานให้สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยมีการจัดการศึกษาในลักษณะที่หลากหลาย ซึ่งโรงเรียนระดับประถมศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือหนึ่งในรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นพื้นฐานในการเรียนในแต่ละระดับชั้นให้เหมาะสมกับวัย เพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยพัฒนาการเรียนได้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนและมีคุณธรรม สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี 2560 (สำนักงานศึกษา, 2560 :1) ได้กล่าวถึงนโยบายด้านการจัดการศึกษาของสำนักงานศึกษาว่าสำนักงานศึกษามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษาของ กรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผน การศึกษาของ กรุงเทพมหานคร ให้จัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางเครือข่ายสารสนเทศด้านการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อให้ทุกส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันผลักดันในการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย คือ “สำนักงานศึกษาเป็นองค์กรหลักของกรุงเทพมหานคร ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้เป็นกลุ่มผู้นำประชาคมอาเซียน” การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญหรือภารกิจหลักของโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังที่แนวคิดของหน่วยศึกษานิเทศก์ (สำนักงานศึกษา, 2554 :18) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยมุ่งประโยชน์เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถปรับตัว ในสังคม มีคุณธรรม มีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้และทักษะ เป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการที่จะทำให้ครูเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานในด้านวิชาการของ

โรงเรียนให้บรรดตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ผู้วิจัยได้คัดเลือกงานวิจัยด้านที่สำคัญ เข้ากับบริบทการจัดการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ไว้ จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการสอน และด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

### ขอบเขตการวิจัย

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 360 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie,RV,and Morgan,D.W. (อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและคณะ ,2555,หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน ในการวิจัยครั้งนี้

#### ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศและประสบการณ์การปฏิบัติงาน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1)ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2)ด้านกระบวนการเรียนรู้ 3)ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา 4)ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5)ด้านการนิเทศการสอน และ6)ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

## 2. ด้านแนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำเครื่องมือของ ศศิวิมล สุขทนารักษ์ และปฐม ปริปุนนังกร มาปรับปรุง

## 3. ด้านเวลา

ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 27 -31 มีนาคม 2560

## วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและความคิดเห็นของครูในทางวิชาการ ภายใน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการสอน และด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามชนิดปลายปิด จำนวน 46 ข้อ และใช้เกณฑ์มาตราส่วน (Rating Scale) และความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence หรือ Index of Concordance) ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.964 และหาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.957 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการสอน และด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษาระหว่างวันที่ วันที่ 27 -31 มีนาคม 2560 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบถาม เรียงลำดับแบบสอบถามที่เก็บมาตามลำดับพร้อมจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส (Coding Form) ตรวจสอบข้อมูลเพื่อป้องกันการผิดพลาดและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ใช้การหาค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูจำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบค่าที (Independent sample t-test) การเปรียบเทียบความ

พึงพอใจของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis Of Variance) พบว่ามีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้(Scheffe) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

### ผลการวิจัย

จากการศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 10 -15 ปี มากที่สุด
2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีผลสรุปรายด้านดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของครูในโรงเรียนเครือข่ายและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของสถานศึกษาในหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้ พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขต บางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารจัดให้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อ

พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารจัดการให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

2.5 ด้านการนิเทศการสอน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารดำเนินการให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเรื่อง ผู้บริหารจัดการให้ครูร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบเป็นผู้นำและเป็นผู้รับผิดชอบการนิเทศตามความเหมาะสมในแต่ละด้าน

2.6 ด้านประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนพึงพอใจสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชนและนำผลที่ได้จากระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาวิเคราะห์หาจุดอ่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

4. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe 'post hoc comparison') พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานปีต่ำกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 10 - 15

#### อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าประเด็นควรนำมาอภิปรายดังนี้

1.ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงาน เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก งานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหาและหลักการบริหารด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวข้องกับขอบข่ายงานวิชาการต่อไปนี้คือด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียน(กระทรวงศึกษาธิการ 2545 หน้า 111)และความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ 5 ด้าน ประกอบด้วยงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (สุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ 2551, หน้า 5) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา เตียงงา (2556), อมร บุญโยปกรณ์ (2553), ปรีฉัตร เล็กดวง(2554),ชโลธร ปิงเมือง (2555), ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ (2554) ,ลัดดาวรรณ นัดดาเทพ(2557),วิภา ทองเหง้า (2554, หน้า 293),คลฤดี กลั่นภูมิ ( 2558) ซึ่งปรากฏว่าผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน



2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เนื่องจากครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเป็นการแสดงออกมาซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่าหรือทัศนะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งในการแสดงออกมานี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาประเมินค่าก่อนที่มีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงความพึงพอใจนี้อาจจะเป็นในทางการพอใจหรือไม่ก็ได้ ในบางสถานการณ์ความพึงพอใจอาจจะอยู่ในลักษณะพอใจมากหรือพอใจน้อย (พระครูใบฎีกาสุวินทร์ สุวิชาโน สอนเล็ก 2553, หน้า 9) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร บุญโยปกรณ์ (2553) ลัดดาวรรณ นัคดาเทพ (2557) ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ (2554) ปราณี นิมทับ (2551) สมคิด มานะคิด และคณะ (2554)

3. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงาน เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เนื่องจากการความพึงพอใจเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่ได้อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจของบุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ความพึงพอใจบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อมและมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความพึงพอใจอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆก็ได้ เฮิร์ลลอค อี (Hurlock E., 1995 pp.155-158 อ้างถึงใน (พระครูใบฎีกาสุวินทร์ สุวิชาโน สอนเล็ก ,2553 หน้า 9) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ (2554), ปฐม ปริบูรณ์งกู (2553), ปราณี นิมทับ (2551), สุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551), อับดุลกอร์เคร์ อิมบรอฮิม (2552), สมคิด มานะคิด และคณะ (2554), สมชาย ชูเลิศ ,(2553 หน้า 91 - 97) , นัยนา เตียงงา (2556), จิรภา แดงขาว (2556), ประเสริฐ เนียมแก้ว, นพรัตน์ ชัยเรือง, อมร บุญโยปกรณ์ (2553, หน้า 89 - 93), ปริฉัตร เล็กดวง (2554) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวรรณ นัคดาเทพ (2557), ภัศรา ชูเสน (2558)

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะผลจากการวิจัย

1.1 จากผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 10 - 15 ปี ขึ้นไป ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในด้านวิชาการโดยใช้การนิเทศหรือจัดมุมการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

1.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของสถานศึกษาในหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและบริหารให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่สำนักงานศึกษากำหนดไว้ ผู้บริหารควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านกระบวนการเรียนรู้ผู้บริหารต้องมีความตั้งใจและจริงจังในการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อที่จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ด้านการวัดผลและประเมินผลผู้บริหารต้องจัดให้มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา มีรายละเอียดพอสำหรับผู้ปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาซักถามข้อข้องใจในคำสั่ง เพื่อเข้าใจตรงกัน และรับฟังข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามาจากผู้บังคับบัญชา เพื่อทำให้งานที่ออกมาบรรลุวัตถุประสงค์และมีปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุด ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารต้องกระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังโดยผู้บริหรเป็นแบบอย่างในการทำวิจัยควบคู่ไปกับการบริหารงาน ด้านการนิเทศการสอนผู้บริหารต้องจัดให้มีการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาครูโดยการร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน มีการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาผู้บริหารต้องนำผลที่ได้จากระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

1.3 ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 10 - 15 ปี ขึ้นไป ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริม การพัฒนา การสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยสร้างความร่วมมือระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี เช่น การจัดอบรม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเปิดโอกาส

ให้แสดงความคิดเห็น ถึงปัญหาในงานวิชาการ เพื่อช่วยกันศึกษา หาแนวทางในแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้และ เพื่อเป็นการถ่ายโอนความรู้และประสบการณ์ นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน เพื่อลดปัญหาการขาดความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญของงานวิชาการของโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยผลกระทบของภาวะผู้นำด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

## เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ ภาณุทัต .(2554). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนใน

สังกัดเทศบาลนครระยอง .งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การนำมาตรฐานสู่โรงเรียนและห้องเรียน.

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

\_\_\_\_\_. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 ) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

\_\_\_\_\_.(2551 ก).แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ .(2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ชโลธร ปิงเมือง.(2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาด

เล็กในอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3.

สารนิพนธ์ กศ.ม.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

คณฤดี กลั่นภูมิศรี.(2558).การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาล นครลำปาง .

รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติแล นานาชาติ  
(Proceedings)เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์  
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง  
ค้นเมื่อ 6 พ.ค.2559 จาก [gs.nsrui.ac.th/files/1/40คณฤดี%20%20กลั่นภูมิศรี.pdf](https://gs.nsrui.ac.th/files/1/40คณฤดี%20%20กลั่นภูมิศรี.pdf)

พระครูใบฎีกาสุนทร สุวิชาโน(สอนเล็ก).(2553). ความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา  
ตามแนววิถีพุทธ กรณีศึกษาโรงเรียนวัดชมนิมิต อำเภอพระประแดง  
จังหวัดสมุทรปราการ.วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ.

นัยนา เตียงงา.(2556).การเปรียบเทียบความเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปรีฉัตร เล็กดวง.(2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. การศึกษามหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปฐม ปรีบุญฉงกร.(2553). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ  
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. สารนิพนธ์  
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปราณี นิมทับ.(2551). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม  
ทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบ้านนิงस्ता สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา  
ยะลา เขต 2.สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประเสริฐ นิยมแก้ว. ( 2554) .ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช.วารสารนาคบุตร  
ปริทรรศน์. 4(2), 175-188.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและคณะ.(2555).การศึกษาอิสระ.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง,หน้า 132

ลัดดาวรรณ นัดดาเทพ.(2557).ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน  
สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สมคิด มานะคิด และคณะ .(2554). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนใน  
**ทัศนะของครู สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี .** วิทยานิพนธ์  
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สมชาย ชูเลิศ .(2553).การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับ  
**ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์  
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์.(2551).ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม  
**ทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา.**สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร  
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานการศึกษา.(2554). การประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.  
 กรุงเทพมหานคร: ชุมชนกรรมการสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- \_\_\_\_\_. ( 2559 ) . **แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2560.** กรุงเทพมหานคร:  
 โรงพิมพ์ชุมนุมการสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.เอกสารกลุ่ม  
 งานนโยบายและแผน.
- \_\_\_\_\_. ( 2558 ) . รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2559.  
 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย  
 จำกัด.เอกสารกลุ่มงานนโยบายและแผน.
- เสาวลักษณ์ สงวนไพโรและคณะ .( 2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช  
 2544 .**พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.
- อมร บุญโญปกรณ์ .(2553).พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับ  
**ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ  
 เขต 1.** ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- อับดุลกอรีเดร์ อิมบรอฮิม. (2552). **ระดับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา  
 ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 .** สารนิพนธ์  
 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

